

KARTA PRZEDMIOTU

Cykl kształcenia od roku akademickiego: 2023-2024

I. Dane podstawowe

Nazwa przedmiotu	Łacińskie teksty renesansowe
Nazwa przedmiotu w języku angielskim	Renaissance Latin Texts
Kierunek studiów	Filologia klasyczna
Poziom studiów (I, II, jednolite magisterskie)	II
Forma studiów (stacjonarne, niestacjonarne)	Stacjonarne
Dyscyplina	Literaturoznawstwo
Język wykładowy	polski

Koordynator przedmiotu	Dr Wojciech Kopek

Forma zajęć (<i>katalog zamknięty ze słownika</i>)	Liczba godzin	semestr	Punkty ECTS
wykład			3
konwersatorium			
ćwiczenia	30	IV	
laboratorium			
warsztaty			
seminarium			
proseminarium			
lektorat			
praktyki			
zajęcia terenowe			
pracownia dyplomowa			
translatorium			
wizyta studyjna			

Wymagania wstępne	W1 – znajomość języka łacińskiego na poziomie B2+ (zaliczenie egzaminu z języka łacińskiego). W2 – ugruntowana wiedza z zakresu starożytnej literatury greckiej i łacińskiej.

II. Cele kształcenia dla przedmiotu

C1 – zapoznanie z charakterystycznymi cechami łaciny renesansowej, zwłaszcza w zakresie naśladownictwa stylistycznego.
C2 – zapoznanie, poprzez ćwiczenia translatorskie, z najważniejszymi dziełami wybranych pisarzy renesansowych, ze szczególnym uwzględnieniem twórców polsko-łacińskich.
C3 – utrwalenie wiadomości z zakresu składni i fleksji łacińskiej.

III. Efekty uczenia się dla przedmiotu wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol	Opis efektu przedmiotowego	Odniesienie do efektu kierunkowego
WIEDZA		
W_01	Student zna tło wyodrębniania się łaciny renesansowej na tle łaciny średniowiecznej; rozumie zasadę „ad fontes” w zakresie stylistycznego naśladownictwa dzieł Cyserona i Wergiliusza oraz krytykę rygorystycznego naśladownictwa.	K_W01
UMIEJĘTNOŚCI		
U_01	Student potrafi tłumaczyć teksty renesansowe z uwzględnieniem zjawisk stylistycznych, leksykalnych i metrycznych; trafnie wskazuje najistotniejsze motywy literackie i intertekstualne nawiązania do najważniejszych dzieł epoki klasycznej.	K_U07
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
K_01	Student zna rolę filologa klasycznego w transmisji wartości kultury klasycznej i renesansowej aż do czasów współczesnych.	K_K04

IV. Opis przedmiotu/ treści programowe

Celem zajęć jest zapoznanie studentów ze specyfiką łaciny renesansowej, która wykształciła się równocześnie z rozwojem idei humanizmu, będąc jedną z form odróżniania się nowej epoki od tradycji średniowiecza. Zajęcia wstępne obejmą zatem okres rodzenia się nowej formy języka łacińskiego poprzez „oczyszczanie”, według stanowiska renesansowych humanistów, łaciny średniowiecznej z jej stylistycznych, składniowych, leksykalnych i ortograficznych naleciałości w myśl idei „ad fontes” (w zarysie). Zostanie również wprowadzony wątek odkryć nowych i zapomnianych manuskryptów, jako przyczynek do wykształcenia się zainteresowań filologicznych, oraz wytworzenie nowego stylu pisma – humanistycznej minuskuły – na bazie minuskuły karolińskiej. Zajęcia praktyczne będą obejmowały przekład wybranych passusów dzieł renesansowych, zwłaszcza twórców polsko-łacińskich, oraz ćwiczenia translatorskie: analizę gramatyczną, metryczną i retoryczno-literacką w perspektywie recepcji motywów antycznych.

V. Metody realizacji i weryfikacji efektów uczenia się

Symbol efektu	Metody dydaktyczne <i>(lista wyboru)</i>	Metody weryfikacji <i>(lista wyboru)</i>	Sposoby dokumentacji <i>(lista wyboru)</i>
WIEDZA			
W_01	Praca z tekstem; Wykład konwersatoryjny	Referat; prezentacja	Protokół / Wydruk / Plik z referatem
UMIEJĘTNOŚCI			
U_01	Praca z tekstem; Ćwiczenia praktyczne; Praca pisemna	Sprawdzenie umiejętności praktycznych; prezentacja	Oceny teksty pracy pisemnej
KOMPETENCJE SPOŁECZNE			
K_01	Dyskusja	Referat; prezentacja	Protokół / Wydruk / Plik z referatem

VI. Kryteria oceny, wagi...

Ocena niedostateczna

(W) Student nie dysponuje dostateczną wiedzą z zakresu fleksji, składni i leksyki języka łacińskiego.

(U) Student nie posiada wystarczającej praktycznej znajomości języka łacińskiego umożliwiającej mu czytanie oryginalnych tekstów łacińskich.

(K) Student na zajęciach prezentuje postawę bierną; nie wykazuje zainteresowania poznawaniem języka łacińskiego i dyskusją w grupie.

Ocena dostateczna

(W) Student dysponuje wystarczającą wiedzą z zakresu fleksji, składni i leksyki języka łacińskiego. Rozumie proces rozwoju łaciny renesansowej i jej związek z łaciną klasyczną.

(U) Student posiada wystarczającą praktyczną znajomość języka łacińskiego, by z niewielką pomocą prowadzącego zajęcia czytać oryginalne teksty łacińskie; radzi sobie z identyfikowaniem i tworzeniem form fleksyjnych i z analizą składniową zdań wielokrotnie złożonych.

(K) Student zachęcony przez prowadzącego zajęcia bierze udział w dyskusji nt. przekładu i interpretacji gramatycznej analizowanego tekstu; wykazuje chęć pogłębiania znajomości języka łacińskiego.

Ocena dobra

(W) Student wykazuje dobrą znajomość fleksji, leksyki i składni łacińskiej oraz dostrzega zjawiska towarzyszące rozwojowi łaciny renesansowej.

(U) Student ma dobrą praktyczną znajomość języka łacińskiego, pozwalającą mu na czytanie oryginalnych tekstów łacińskich; dobrze radzi sobie z identyfikowaniem i tworzeniem form fleksyjnych i z analizą składniową zdań łacińskich; potrafi dokonać przekładu z uwzględnieniem figur retorycznych i zjawisk literackich.

(K) Student chętnie uczestniczy w dyskusji nt. przekładu i interpretacji gramatycznej analizowanego tekstu; dostrzega potrzebę porządkowania i pogłębiania swojej wiedzy i umiejętności. Pojmuje rolę filologa klasycznego w transmisji wartości kultury klasycznej i renesansowej aż do czasów współczesnych.

Ocena bardzo dobra

(W) Student dysponuje usystematyzowaną i ugruntowaną wiedzą z zakresu fleksji i składni łacińskiej; dostrzega zjawiska towarzyszące rozwojowi łaciny renesansowej.

(U) Student ma bardzo dobrą praktyczną znajomość języka łacińskiego, pozwalającą mu na czytanie oryginalnych tekstów łacińskich o dużym stopniu trudności; nie ma żadnych problemów z identyfikowaniem i tworzeniem form fleksyjnych oraz analizą składniową rozbudowanych zdań łacińskich; potrafi dokonać przekładu z uwzględnieniem figur retorycznych i zjawisk literackich.

(K) Student inicjuje merytoryczną dyskusję dotyczącą przekładu i interpretacji gramatycznej analizowanego tekstu; doskonale rozumie potrzebę porządkowania i pogłębiania swojej wiedzy i umiejętności. Pojmuje rolę filologa klasycznego w transmisji wartości kultury klasycznej i renesansowej aż do czasów współczesnych.

VII. Obciążenie pracą studenta

Forma aktywności studenta	Liczba godzin
Liczba godzin kontaktowych z nauczycielem	30
Liczba godzin indywidualnej pracy studenta	30

VIII. Literatura

Literatura podstawowa
Teksty źródłowe, w zależności od wyboru tłumaczonych passusów, będą wskazywane każdorazowo przez prowadzącego.   Auerbach M., Dąbrowski K., Gramatyka łacińska, Warszawa 1964.   Krokiewicz A., Pąkcińska M., Praktyczna stylistyka łacińska, Warszawa 1965.   Lausberg H., Retoryka literacka. Podstawy wiedzy o literaturze, przeł./oprac. A. Gorzkowski, Bydgoszcz 2002.   Lipoński W., <i>Dzieje kultury europejskiej. Renesans</i>- wydanie obojętne   Samolewicz Z., Sołtysik T., Składnia łacińska (wydanie poprawione), Bydgoszcz 2000.   Springhetti Ae., <i>Exercitationes variae stili latini</i>, Romae 1956.   Springhetti Ae., <i>Institutiones stili latini</i>, Romae 1954.   Wikarjak J., Gramatyka opisowa języka łacińskiego, Warszawa: 1985.   Wolanin H., Gramatyka opisowa klasycznej łaciny w ujęciu strukturalnym, Kraków 2015.   Ziomek J., <i>Renesans</i>- wydanie obojętne
Literatura uzupełniająca
Jensen K., <i>The humanist reform of Latin and Latin teaching</i>, in: J. Kraye (Ed.), <i>The Cambridge Companion to Renaissance Humanism</i>, Cambridge 1996, pp. 63-81.   Leonhardt J., <i>Latin: Story of a World Language</i>, trans. K. Kronenberg, Cambridge 2013.   Reynolds L. D., Wilson N. G., <i>Skrybowie i uczeni</i>, przeł. P. Majewski, Warszawa 2008.   Ricci R., "The Revolution of the Hand: Scripts and Manuscripts in Poggio Bracciolini's Florence." <i>MIn</i>, vol. 134, 2019, pp. S-193-S-214. <i>ProQuest</i>, https://www.proquest.com/scholarly-journals/revolution-hand-scripts-manuscripts-poggio/docview/2350397043/se-2?accountid=11796, doi:http://dx.doi.org/10.1353/mln.2019.0067.